

Consiliul Superior al Magistraturii
Judecătoria Chișinău
(sediul BUIUCANI)

MD-2004, mun.Chișinău,
bd.Ștefan cel Mare și Sfânt nr.200

The Supreme Council of Magistrates
Chișinău District Court
(Buiucani Office)

MD-2004, Chișinău,
200th Ștefan cel Mare și Sfânt street

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
Mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu, 28
MD-2004

Prin prezenta Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani) vă expediază spre examinare sesizarea Curții Constituționale cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de apărătorul Nicoară Vasile, în cauza penală nr.1-1651/2021, de acuzare a cet. Arhirii Ina Gheorghe în comiterea infracțiunii prevăzute de art.220 alin.(2) lit.a) CP în baza încheierii din 19 iulie 2021 prin care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate înaintată de apărătorul inculpatului, în vederea exercitării controlului constituționalității prevederilor art.220 alin.(1) Cod penal, art.89 alin.(1) Cod contravențional, prin prisma prevederilor articolelor 1 alin.(3), 22, 23 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova.

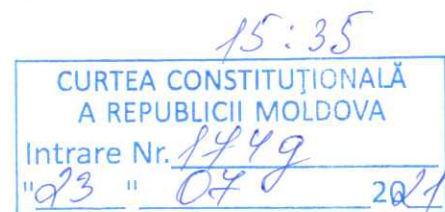
Anexă: 1 volum - 29 file.

Judecător
al Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani

Ex. V.Țurțurica
060803305

Aureliu Postică

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE

prezentată în conformitate cu articolul 25 lit. c) din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie
1994 cu privire la Curtea Constituțională și articolele 38 alin.(1) lit. c) și 39 din Codul
Jurisdicției Constituționale nr. 502-XIII din 16 iunie 1995

I – AUTORII SESIZĂRII

1. Nume/Denumire **Nicoară Vasile**, avocat BAA „Pro Dreptate”,

2. Nume/Denumire **Ursu Nicolae**, avocat BAA „Pro Dreptate”,

I – OBIECTUL SESIZĂRII

3. Prezenta sesizare are ca obiect exercitarea controlului constituționalității a **articolului 220 alin. (1) din Codul penal și a articolului 89 alin. (1) din Codul contravențional** prin prisma prevederilor articolelor 1 alin. (3); 22, care garantează principiul legalității incriminării și al legalității pedepsei penale, în coroborare cu articolul 23 alin. (2) din Constituție, care instituie criteriile de calitate pe care trebuie să le îndeplinească o lege.

III – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

4. Potrivit actului de sesizare a instanței de judecată – a rechizitoriului întocmit de Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale în cauza penală nr. 2020515050, A.I a fost acuzată în baza **art. 220 alin. (2) lit. a) din Codul penal** reproșându-i-se, că „*în perioada de timp cuprinsă de lunile ianuarie-august 2020, urmărind scopul îndemnării, înlesnirii și tragerii de foloase de pe urma practicării prostituției de către alte persoane, a îndemnat mai multe persoane de gen feminin, să acorde servicii sexuale contra plată*”.

5. Calificând juridic fapta, organul de urmărire penală a reținut în sarcina inculpatei, că aceasta a comis „*proxenetismul exprimat prin îndemnul, înlesnirea și tragerea de foloase de pe urma practicării prostituției, acțiuni săvârșite în privința mai multor persoane*”.

6. Justificând încadrarea juridică a faptei, procurorul a indicat în rechizitoriu, că serviciile erau prestate „*prin intermediul tehnologiilor informaționale și comunicațiilor electronice*”; „*dorințele sexuale ale clienților erau satisfăcute în regim on-line, prin intermediul video-chaturilor*”, avându-se în vedere prevederile **art. 89 din Codul contravențional**.

7. Autorii prezentei sesizări își sprijină argumentarea și își întemeiază solicitările pe următoarele prevederi legislative și jurisprudențiale:

1) Prevederile relevante ale Constituției RM:

Articolul 1

Statul Republica Moldova

„(3) *Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate*”.

Articolul 22

Neretroactivitatea legii

„*Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos*”.

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) *Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.*
(2) *Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative*”.

2) Jurisprudența Curții Constituționale a RM

Prevederi relevante ale Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016

„64. ... *Curtea reține că soluționarea unui litigiu nu poate implica promovarea unui drept prin intermediul unor norme neconstituționale.*

71. ... excepția de neconstituționalitate reprezintă o acțiune procesuală de apărare ...
80. Curtea menționează că dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil”.

Prevederi relevante ale Hotărârii Curții Constituționale nr. 22 din 27.06.2017

„53. ... garanțiile constituționale prevăzute de art. 22 din Constituție, de rând cu prevederile art. 7 din Convenția Europeană, consacră principiul legalității incriminării și pedepsei penale.

55. În cauza *Dragotoniu și Militaru-Pidhorni v. România* (hotărâre din 24 mai 2007) Curtea Europeană a statuat: „Ca o consecință a principiului legalității condamnărilor, dispozițiile de drept penal sunt supuse principiului de strictă interpretare.”

56. ... garanțiile instituite în Constituție impun ca doar legiuitorul să reglementeze conduita incriminată, astfel încât fapta, ca semn al laturii obiective, să fie cert definită, dar nu identificată prin interpretarea extensivă de către cei care aplică legea penală. O astfel de modalitate de aplicare poate genera interpretări abuzive. Cerința interpretării stricte a normei penale, ca și interdicția analogiei în aplicarea legii penale, urmăresc protecția persoanei împotriva arbitrarului (HCC nr.21 din 22.07.2016)”.

Prevederi relevante ale Hotărârii Curții Constituționale nr. 22 din 01.10.2018

„26. Curtea reamintește că exigențele statului de drept presupun, inter alia, asigurarea legalității și a certitudinii juridice (Raportul privind preeminența dreptului, adoptat de Comisia de la Veneția la cea de-a 86 sesiune plenară, 2011, § 41).

28. În jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că articolul 7 din Convenție trebuie să fie interpretat și aplicat astfel încât să se asigure o protecție efectivă împotriva urmăririi penale, a condamnării și a sancționării arbitrare a persoanei ...

29. ... Legalitatea incriminării și a pedepsei reprezintă principala garanție a securității juridice a persoanei în materie penală.

30. ... principiul în discuție are consecințe atât în activitatea de elaborare a normelor penale, cât și în procesul aplicării acestora ...

38. ... pentru ca legea să îndeplinească cerința de previzibilitate, ea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii de apreciere a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit ... O putere discreționară care nu este delimitată, chiar dacă face obiectul controlului judiciar din punct de vedere formal, nu trece de testul previzibilității. Aceeași concluzie este valabilă și pentru puterea discreționară nelimitată a instanțelor judecătorești ...”

Prevederi relevante ale Deciziei Curții Constituționale nr. 36 din 19.04.2018

„27. ... pentru a exclude orice echivoc, textul legislativ trebuie să fie formulat clar și inteligibil, fără dificultăți de ordin sintactic și pasaje obscure. În special, în materie penală, legislatorul trebuie să fie deosebit de precis, clar și coerent, așa cum o impune principiul legalității incriminării și al pedepsei (nullum crimen, nulla poena sine lege), garantat de articolul 22 din Constituție și de articolul 7 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

36. ... Curtea a constatat în analiza sa abstractă cu privire la previzibilitatea termenului contestat că în literatura de specialitate s-a subliniat că prin „prostituție” se înțelege practicarea de acte sexuale cu diferite persoane care beneficiază de serviciile prostituatei, aceasta urmărind să-și procure, pe o asemenea cale, mijloace de existență sau principalele mijloace de existență ...

37. ... există un consens științific că prostituția nu poate presupune prestarea de servicii sexuale on-line. Aceasta pentru că prestarea de servicii sexuale on-line nu implică practicarea de acte sexuale cu persoanele care beneficiază de serviciile prostituatei. Prestarea unor asemenea servicii nu implică contactul direct al corpului persoanei cu corpul celui care beneficiază de serviciile acesteia. Altfel spus, din moment ce lipsește un contact fizic, asemenea acțiuni, i.e. prestarea serviciilor sexuale on-line, nu intră sub incidența noțiunii de „prostituție”, ci a celei de „pornografie” ... produsul pornografic difuzat on-line poate reprezenta obiectul infracțiunii prevăzute la articolul 208¹ „Pornografia infantilă” din Codul penal, fie al faptei prevăzute la articolul 90 „Producerea, comercializarea, difuzarea sau păstrarea produselor pornografice” din Codul contravențional ...

38. ... Curtea notează că, potrivit articolului 1 din Legea nr. 30 din 7 martie 2013 cu privire la protecția copiilor împotriva impactului negativ al informației, pornografia constituie „prezentarea de manieră vulgară, brutală a contactelor sexuale de orice tip între persoane de sexe diferite sau de același sex, a altor manifestări indecente ale vieții sexuale, precum și prezentarea de o manieră impudică a organelor genitale.

39. Totodată, potrivit articolului 9 alin. (1) din Convenția Consiliului Europei privind criminalitatea informatică, „fiecare parte va adopta măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc necesare pentru

4

a incrimina ca infracțiune, potrivit dreptului său intern, următoarele comportamente, atunci când acestea sunt comise în mod intenționat și fără drept: a) producerea de materiale pornografice având ca subiect copii, în vederea difuzării acestora prin intermediul unui sistem; b) oferirea sau punerea la dispoziție de materiale pornografice având ca subiect copii, prin intermediul unui sistem informatic; c) difuzarea sau transmiterea de materiale pornografice având ca subiect copii, prin intermediul unui sistem informatic; d) fapta de a-și procura sau de a procura pentru alte persoane materiale pornografice având ca subiect copii, prin intermediul unui sistem informatic; e) posesia de materiale pornografice având ca subiect copii, într-un sistem informatic sau într-un mijloc de stocare de date informatice”.

40. ... conform articolului 3 al **Protocolului facultativ la Convenția cu privire la drepturile copilului referitor la vânzarea de copii, prostituția și pornografia infantilă**, „fiecare stat parte se asigură că, cel puțin, următoarele acte și activități sunt acoperite în totalitate de dreptul său penal, indiferent dacă aceste infracțiuni sunt comise pe plan intern sau pe plan transnațional, individual sau organizat: [...] c) producerea, distribuirea, difuzarea, importul, exportul, oferirea, vânzarea sau deținerea în scopul pornografiei infantile în sensul definiției de la articolul 2”.

41. În **Manualul de interpretare a acestui protocol**, editat de UNICEF, se menționează: „Articolul 3 impune statelor părți incriminarea producerii, distribuiri, difuzării, importului, exportului, oferirii, vânzării sau deținerii în scopul pornografiei infantile în sensul definiției de la articolul 2. Pornografia poate, printre alte forme, să fie reprezentată în spectacole live, în fotografii, în filme, în înregistrări video și în înregistrări sau difuzări de imagini digitale”.

42. Nu în ultimul rând, în **Directiva 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene din 13 decembrie 2011 privind combaterea abuzului sexual asupra copiilor, a exploatării sexuale a copiilor și a pornografiei infantile și de înlocuire a Deciziei-cadru 2004/68/JAI a Consiliului se stabilește: „În contextul incriminării actelor legate de spectacolul pornografic, prezenta directivă se referă la actele care constau într-o expunere organizată în direct adresată unui public” [punctul 8) din Preambul]; „spectacol pornografic” înseamnă expunerea în direct adresată unui public, inclusiv prin tehnologia informațiilor și comunicațiilor: (i) a unui copil implicat într-un comportament sexual explicit, real sau simulat; ori (ii) a organelor genitale ale unui copil în principal cu scop sexual” ...**

43. Prin urmare, produsul pornografic este susceptibil de difuzare online. Această regulă funcționează nu doar în cazul pornografiei infantile, ci și în cazul pornografiei adulte. Totodată, în niciunul din aceste acte, pornografia on-line (i.e. serviciile sexuale on-line) nu este privită ca formă a prostituției, cele două noțiuni având câmp de aplicare diferite.

44. ... în această ipoteză, dacă legea penală ar fi aplicată făcându-se apel la interpretarea extensivă defavorabilă sau prin analogie, există riscul încălcării articolului 7 din Convenția Europeană ...”.

Prevederi relevante ale Deciziei Curții Constituționale nr. 49 din 31.05.2018

„35. Fiind sesizată anterior în vederea controlului constituționalității termenului de „prostituție” din articolul 220 din Codul penal, Curtea a constatat în Decizia sa nr. 36 din 19 aprilie 2018 că, în mod curent, prin „prostituție” se înțelege practicarea de acte sexuale cu diferite persoane care beneficiază de serviciile prostituatei, aceasta urmărind să-și procure astfel mijloace de existență sau principalele mijloace de existență. Curtea a menționat că o asemenea conotație nu este una imprevizibilă (§ 36). Altfel spus, există repere obiective care ajută interpretul la stabilirea sensului exact al textului contestat. Această concluzie este valabilă și în contextul prezentei cauze”.

3) Prevederi relevante ale Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (în continuare CEDO)

Articolul 7

Nici o pedeapsă fără lege

„1. Nimeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune sau o omisiune care, în momentul săvârșirii, nu constituia o infracțiune potrivit dreptului național sau internațional. De asemenea, nu se poate aplica o pedeapsă mai severă decât aceea aplicabilă în momentul săvârșirii infracțiunii”.

4) Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CtEDO)

Hotărârea din 24.05.2007 în cauza Dragotoniu și Militaru – Pidhorni c. României

„33. Curtea amintește că art.7 alin. (1) din Convenție consacră, în general, principiul legalității delictelor și pedepselor ... el ordonă de asemenea să nu aplice legea penală în mod extensiv în detrimentul acuzatului, de exemplu prin analogie. Reiese că legea trebuie să definească clar infracțiunile și pedepsele care le sancționează ...”

5) Prevederi relevante ale Codului penal

Articolul 208¹. Pornografia infantilă

„Producerea, distribuirea, difuzarea, importarea, exportarea, oferirea, vinderea, procurarea, schimbarea, folosirea sau deținerea de imagini sau alte reprezentări ale unui sau mai mulți copii implicați în activități sexuale explicite, reale sau simulate, ori de imagini sau alte reprezentări ale organelor sexuale ale unui copil, reprezentate de manieră lascivă sau obscenă, inclusiv în formă electronică”.

Articolul 220. Proxenetismul

„(1) Îndemnul sau determinarea la prostituție ori înlesnirea practicării prostituției, ori tragerea de foloase de pe urma practicării prostituției de către o altă persoană, dacă fapta nu întrunește elementele traficului de ființe umane”.

6) Prevederi relevante ale Codului contravențional

Articolul 89. Practicarea prostituției

„(1) Practicarea prostituției, adică satisfacerea dorinței sexuale a unei persoane prin orice metodă și/sau mijloace, contra plată, inclusiv prin intermediul tehnologiilor informaționale sau comunicațiilor electronice”.

Articolul 90. Producerea, comercializarea, difuzarea sau păstrarea produselor pornografice

„Producerea, comercializarea, difuzarea sau păstrarea produselor pornografice pentru a fi comercializate ori difuzate”.

Admisibilitatea sesizării

8. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în speță a prevederilor art. 220 alin. (1) din Codul penal și a art. 89 alin. (1) din Codul contravențional ține de competența Curții Constituționale.

9. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de reprezentantul unei părți în proces. Astfel, sesizarea este formulată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin HCC nr. 2 din 09.02.2016.

10. O altă condiție pentru formularea excepției de neconstituționalitate o constituie aplicabilitatea prevederilor contestate în cauza în care a fost ridicată excepția (HCC nr. 2 din 09.02.2016, & 82). Conținutul actului de sesizare a instanței de judecată coroborat denotă că această condiție este îndeplinită.

11. În ceea ce privește ultima condiție, notăm că prevederile art. 220 din Codul penal și ale art. 89 din Codul contravențional au făcut anterior obiect al examinării în instanța de control constituțional, însă **din perspectiva altor critici**. Curtea Constituțională a pronunțat Deciziile nr. 36 din 19.04.2018 și nr. 49 din 31.05.2018, prin care a declarat inadmisibile Sesizările nr. 173g/2017, nr. 37g/2018 și, respectiv, nr. 62g/2018. În speță, autorii excepției de neconstituționalitate pun în discuție **alte aspecte**, i. e. determinate de **modificarea prevederilor art. 89 alin. (1) din Codul contravențional, operate prin Legea nr. 159 din 12.10.2018**, care se aplică în coroborare cu art. 220 alin. (1) din Codul penal, cât și **din perspectiva considerentelor statuate în Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 13.11.2018 în cauza Litschauer vs. Republica Moldova (&& 34-35)**.

12. În speță, **excepția de neconstituționalitate nu este axată pe critici privind modul de interpretare și de aplicare a dispozițiilor legale de către instanțele de judecată sau de către alte subiecte chemate să aplice legea**. În cadrul acestui control, instanța de contencios constituțional este chemată să se circumscrie aspectelor ce vizează respectarea prevederilor Legii fundamentale; a respectării caracterului obligatoriu a actelor de jurisdicție Constituțională, inclusiv a considerentelor puse la baza DCC nr. 36 din 19.04.2018, analizând conformitatea constituțională a conținutului dispozițiilor de lege criticate, i. e. din perspectiva asigurării legalității și a certitudinii juridice – exigențe ale statului de drept (Raportul privind preeminența dreptului, adoptat de Comisia de la Veneția la cea de-a 86 sesiune plenară, 2011, & 41), având în vedere că **o putere discreționară care nu este delimitată chiar dacă face obiectul controlului judiciar din punct de vedere formal nu trece testul previzibilității (HCC nr. 28 din 23.11.2015, & 61)**.

6

Neconstituționalitatea prevederilor articolului 220 alin. (1) din Codul penal și articolului 89 alin. (1) din Codul contravențional prin prisma prevederilor articolelor 1 alin. (3); 22, care garantează principiul legalității incriminării și al legalității pedepsei penale, în coroborare cu articolul 23 alin. (2) din Constituție, care instituie criteriile de calitate pe care trebuie să le îndeplinească o lege

13. În materie penală, dispozițiile articolului 22 din Constituție, împreună cu prevederile articolului 7 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, garantează principiul legalității incriminării și al pedepsei penale (*nullum crimen, nulla poena sine lege*).

14. Conform art.7 §1 CEDO, nimeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune sau o omisiune care, în momentul în care a fost săvârșită, nu constituie o infracțiune, potrivit dreptului național sau internațional (*nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege*). Textul acestei norme instituie principiul legalității delictelor și pedepselor și cel potrivit căruia o lege penală nu poate fi aplicată extensiv în detrimentul acuzatului, în special prin analogie, ceea ce înseamnă că o **infracțiune trebuie să fie definită clar prin lege**. Această condiție este îndeplinită atunci când persoana poate să știe, pornind de la prevederile normei pertinente și la nevoie, cu ajutorul interpretării ce-i este dată în jurisprudență, ce acte și omisiuni sunt de natură să-i angajeze responsabilitatea penală (*Hotărârea CtEDO din 25.05.1993 în cauza Kokkinakis c. Greciei*, §52). Noțiunea de "lege" care incriminează faptele ce constituie infracțiuni corespunde sensului care se regăsește în alte dispoziții ale Convenției, el cuprinde atât normele de drept "de origine legislativă" cât și pe cele *jurisprudențiale* și presupune îndeplinirea unor condiții calitative, cele de accesibilitate și de previzibilitate (*Hotărârea CtEDO din 15.11.1996 în cauza Cantoni c. Franței*).

15. Până la data de 12.10.2018, când a fost adoptată Legea nr. 159 privind modificarea art. 89 din Codul contravențional, întrebarea dacă **show-urile erotice prin video-chat** constituie acte sexuale și, prin urmare, prostituție a fost în plină dezbateră. În asemenea circumstanțe, CtEDO a conchis că „*legislația relevantă nu prevede suficiente repere și nu era formulată cu un anumit grad de precizie, impus de Convenție, pentru a satisface cerința de legalitate*”. În acest sens, CtEDO a statuat, că „*reclamantul nu putea în mod rezonabil să prevadă consecințele acțiunilor sale, chiar și cu o consiliere juridică adecvată*” (*cauza Litschauer vs. Republica Moldova, Hotărârea din 13.11.2018, & 34-35*). Această concluzie ar fi fost valabilă și în cazul în care reclamantul s-ar fi plăns pe încălcarea art. 7 CEDO.

16. Cu privire la interpretarea noțiunii de prostituție, în aceeași speță, CtEDO a reținut, că Curtea Constituțională a RM și-a exprimat opinia, potrivit căreia, **în lipsa unui contact fizic, show-urile erotice prin video-chat nu pot fi considerate ca acte de prostituție.** (& 34 din *Hotărârea CtEDO*).

17. Într-adevăr, examinând Sesizările nr. 173g/2017 și 37g/2018, Curtea Constituțională a reținut mai multe considerente axate pe câteva aspecte: interpretarea doctrinară a prevederilor criticate, analiza legislației naționale și pe reglementările internaționale.

18. Curtea a notat, că există un consens științific „*că prostituția nu poate presupune prestarea de servicii sexuale on-line. Aceasta, pentru că prestarea de servicii sexuale on-line nu implică practicarea de acte sexuale cu persoanele care beneficiază de serviciile prostituției. Prestarea unor asemenea servicii nu implică contactul direct al corpului persoanei cu corpul celui care beneficiază cu serviciile acesteia. Altfel spus, din moment ce lipsește un contact fizic, asemenea acțiuni, i. e. prestarea serviciilor sexuale on-line nu intră sub incidența noțiunii de „prostituție”, ci a celei de „pornografie” ... produsul pornografie difuzat on-line poate reprezenta obiectul material al infracțiunii prevăzute la art. 208¹ „Pornografia infantilă” din Codul penal, fie al faptei prevăzute la art. 90 „Producerea, comercializarea, difuzarea sau păstrarea produselor pornografice” din Codul contravențional*” (DCC nr. 36 din 19.04.2018, & 37).

19. În sensul Convenției Consiliului Europei privind criminalitatea informatică; Protocolului facultativ la Convenția cu privire la drepturile copilului referitor la vânzarea de copii, prostituția și pornografia infantilă; Manualului de interpretare a acestui protocol, a Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene din 13 decembrie 2011, Curtea Constituțională a reținut:

7

„În contextul incriminării actelor legate de spectacolul pornografic, prezenta directivă se referă la actele care constau într-o expunere organizată în direct adresată unui public ... „spectacolul pornografic” înseamnă expunerea în direct adresată unui public, inclusiv prin tehnologia informațiilor și comunicațiilor: (i) a unui copil implicat într-un comportament sexual explicit, real sau simulat; ori (ii) a organelor genitale ale unui copil în principal în scop sexual ...” (DCC nr. 36 din 19 aprilie 2018, & 42).

20. În concluzie, Curtea Constituțională a reiterat, că produsul pornografic este susceptibil de difuzare *on-line*. Această regulă funcționează nu doar în cazul pornografiei infantile, ci și în cazul pornografiei adulte. Totodată, în niciunul din aceste acte, **pornografia on-line (i.e. serviciile sexuale on-line) nu este privită ca formă a prostituției, cele două noțiuni având câmp de aplicare diferit** (DCC nr. 36 din 19 aprilie 2018, & 43).

21. Prin adoptarea Legii nr. 159 din 12.10.2018 (M.O. 416-422 / 09.11.2018, art. 649) articolul 89 din Codul contravențional a fost modificat, în prezent având următorul conținut: „(1) Practicarea prostituției, adică **satisfacerea dorinței sexuale a unei persoane prin orice metode și/sau mijloace, contra plată, inclusiv prin intermediul tehnologiilor informaționale sau comunicațiilor electronice**”.

22. Având impact asupra sferei de aplicare a prevederilor art. 220 alin. (1) CP, această modificare nu respectă principiul *ultima ratio* (privit ca o extindere a principiului proporționalității), legiuitorul național ignorând, că incriminarea unei fapte trebuie să fie strict necesară obiectivului urmărit, iar intruziunea ce vizează drepturile fundamentale restrânse prin aplicarea normei incriminatoare să fie justificată prin raportare la protecția juridică asigurată prin reglementarea acelei infracțiuni. Ignorând înțelesul principiului „*good governance*”, legiuitorul a neglijat obligația pusă în sarcina sa, ca la emiterea unui act normativ penal să studieze efectele pe care emiterea acestuia le poate avea asupra coerenței sistemului legislativ național precum și asupra ordinii de drept europene (în contextul obligației armonizării legislației cu cadrul normativ al UE) și, în baza rezultatelor, să motiveze în mod explicit, din această perspectivă, compatibilitatea sa cu sistemul național.

23. În contextul reglementărilor indicate la pct. 19 *supra*, scoatem în evidență, că există un consens european din care rezultă că etalarea organelor genitale și/sau excitarea propriilor organe genitale în contextul activității de video-chat reprezintă pornografie, fapt care nu poate fi ignorat.

24. Acest concept își găsește suport normativ în legislația RM, în contextul art. 1 din Legea nr. 30 din 07.03.2013 cu privire la protecția copiilor împotriva impactului negativ. Astfel, aplicând regula logică a terțului exclus, deducem că, în sensul legislației naționale, etalarea organelor genitale sau excitarea acestora, contra cost, în fața unei camere web cade sub incidența noțiunii de „*pornografie*”, ci nu a celei de „*prostituție*”, aceste două noțiuni, având câmp de aplicare diferit, aspecte ce rezultă și din jurisprudența Curții constituționale.

25. Așadar, art. 89 alin. (1) din Codul contravențional coroborat art. 220 alin. (1) din Codul penal, în contextul inițierii, organizării și finanțării activității de videochat erotic contravine art. 22 din Constituție, care garantează principiul legalității incriminării și pedepsei (*sub aspectul aplicării extensiv defavorabile a legii penale; interzicerii aplicării prin analogie a legii penale*).

26. În altă ordine de idei, scoatem în evidență, că sintagmele textului art. 89 alin. (1) din Codul contravențional: „*satisfacerea dorinței sexuale*” și „*inclusiv prin intermediul tehnologiilor informaționale sau comunicațiilor electronice*”, în contextul noțiunii de „*prostituție*”, nu respectă standardele de calitate.

27. În partea ce ține de *prima sintagmă*, aceasta nu respectă garanțiile oferite de art. 1 alin. (3); 22 coroborat art. 23 alin. (2) din Constituție. Această sintagmă contravine principiului legalității și a certitudinii juridice – exigențe ale statului de drept. Sintagma „*satisfacerea dorinței sexuale*” are un conținut vag și imprecis, generând riscul real de instaurare a arbitrariului judiciar, datorită „*puterii discreționare care nu este delimitată*” (HCC nr. 28 din 23.11.2015, & 61; nr. 22 din 10.10.2018, & 38). Ipoteza bazată pe această sintagmă este afectată de aceleași vicii ca și în cazul redacției anterioare a art. 89 din Codul contravențional – normă de drept criticată de CtEDO, inclusiv datorită faptului, că reglementările relevante „*nu prevăd suficiente repere și nu sunt*”

formulate cu un anumit grad de precizie, impus de Convenție, pentru a satisface cerința de legalitate” (cauza *Litschauer vs. Republica Moldova*, Hotărârea din 13.11.2018, & 35). Astfel, partea interesată „nu poate în mod rezonabil să prevadă, chiar și cu consiliere legală adecvată consecințele conduitei sale” (a se vedea cauza enunțată supra, & 35 din hotărâre). În acest sens, datorită viciilor de calitate a sintagmei criticate, diferite acțiuni care nu presupune „un contact fizic” (DCC nr. 36 din 19.04.2018, & 37) dintre prestatorul de service și beneficiar, ce au menirea să asigure „mijloace de existență sau principalele mijloace de existență” pentru prestator (DCC nr. 36 din 19.04.2018, & 36), cum ar fi: **acțiunile erotice**, chiar și unele de promovare a lîngeriei intime; **show-rile erotice prin video-chat** (cauza *Litschauer vs. Republica Moldova*, Hotărârea din 13.11.2018, & 35) sau **spectacolele pornografice**, inclusiv **prin tehnologia informațiilor și comunicațiilor** (DCC nr. 36 din 13.11.2018, && 39-43) sunt atribuite (în procesul calificării juridice a faptei) de subiectele chemate să aplice legea la „prostituție”. Așadar, viciile de calitate a legii criticate generează premise pentru încălcarea art. 7 CEDO, în condițiile indicate la & 44 din DCC nr. 36 din 19.04.2018.

28. În ceea ce privește a **doua sintagmă** notăm, că aceasta este afectată de aceleași vicii, situație ce se datorează ignorării de către legiuitor a jurisprudenței Curții Constituționale (DCC nr. 36 din 19.04.2018, & 36-37, 43) și a reglementărilor internaționale (DCC nr. 36 din 19.04.2018, & 39-42). Astfel, reiterăm că datorită acestei sintagme, norma ce definește *noțiunea de prostituție*, nu doar că nu a înlăturat viciile de calitate constatate de CtEDO dar, în mod evident, a făcut ca aceleași vicii să fie mai pronunțate. Aceasta, inclusiv datorită faptului, că norma criticată contravine reglementărilor internaționale indicate în DCC nr. 36 din 19.04.2018, cât și normelor naționale care le transpun, situație care denotă caracterul neclar și imprevizibil al prevederilor contestate.

29. În altă ordine de idei, notăm că prevederile legal criticate contravin normelor validității raționale, care sunt exprimate de principiile logice (*soluția din HCC nr. 26 din 10.11.2020, a fost justificată de Înalta Curte prin aplicarea principiului terțului exclus*).

30. În sensul celor invocate *supra* (a se vedea inclusiv pct. 15-16, 18-20, 22-23) se atestă că art. 89 alin. (1) din Codul contravențional (în redacția Legii nr. 159 din 12.10.2018) separat și combinat cu art. 220 alin. (1) din Codul penal nu corespunde *principiului identității*, care a fost formulat astfel: „Fiecare lucru este ceea ce este ... **A este A, B este B ... Non-A este non-A ... Dacă A este non-B, urmează că este non-B**”. Principala cerință a *principiului identității* constă în aceea că, în cadrul demersului rațional, obiectul gândirii să rămână același, termenii pe care îi folosim, propozițiile pe care le enunțăm să-și păstreze același înțeles, aceeași valoare de adevăr. Nerespectarea *principiului identității* generează confuzii, nesiguranță. În acest sens, datorită modificărilor operate prin Legea nr. 159 din 12.10.2018, și a încercării de redefinire a noțiunii de *prostituție*, *pornografia* și-a pierdut din identitate. Dacă anterior, *pornografia* era privită în contextul art. 90 din Codul contravențional (*inclusiv a reglementărilor internaționale, a se vedea pct. 19, 23 supra*), adică *pornografia* era *pornografie* iar *prostituția* era *prostituție*; *pornografia* nu era *prostituție* (și se trata ca atare), **după modificările operate pornografia poate fi atât pornografie cât și prostituție**, situații ce influențează încadrarea juridică a faptei în baza art. 220 din Codul penal. Aceasta, inclusiv sintagmelor criticate la pct. 27-28 *supra*.

31. Argumentele de neconstituționalitate a prevederilor legale criticate urmează a fi privite prin prisma *principiului terțului exclus*, care afirmă necesitatea „trebuie să fie sau A, sau non-A”, cu toate consecințele ce se impun. Ori, legiuitorul a ignorat acest principiu la adoptarea Legii 159 din 12.10.2018 privind modificarea art. 89 alin. (1) din Codul contravențional.

32. Argumentele invocate anterior (în raport cu criticile ce vizează art. 89 CC) sunt valabile și în cazul art. 220 alin. (1) din Codul penal. Ori, latura obiectivă a proxenetismului se realizează prin forma unei pluralități de acțiuni alternative, legate de „prostituție”, noțiune care s-a încercat a fi definită prin art. 89 din Codul contravențional. O abordare similară a avut Curtea de la Strasbourg în cauza *Litshauer vs. Republica Moldova* (Hotărârea din 13.11.2018, && 30, 35).

33. Având în vedere cele concretizate mai sus, în special criticile Curții de la Strasbourg considerăm, că viciile fundamentale de calitate a normelor criticate nu pot fi înlăturate prin

9

intermediul instituției recursului în interesul legii sau după cum a fost indicat la & 34 din DCC nr. 43 din 31.05.2018, prin „interpretare judiciară”. O altă abordare ar face ca drepturile garantate de CEDO să fie tratate ca fiind teoretice și iluzorii dar nu concrete și efective după cum au fost proclamate. În acest sens, este relevant, că art. 7 CEDO are menirea să asigure o **protecție efectivă** și împotriva **urmăririi penale a persoanei** (HCC nr. 22 din 01.10.2018, & 28).

34. Ignorarea condițiilor elementare de „legalitate”: „precizie” și „claritate”, reprezintă vicii fundamentale de natură să permită atragerea răspunderii penale a persoanei pentru fapte care nu se ridică la nivel de infracțiune, cum ar fi și cazul în speță, adică pentru presupusa faptă de proxenetism, care constă în „îndemnul sau determinarea la **prostituție** ori înlesnirea practicării **prostituției**” ce se manifestă prin „satisfacerea dorinței sexuale” în cadrul show-urilor erotice (cauza *Litshauer vs. Republica Moldova*, Hotărârea din 13.11.2018, a se vedea inclusiv && 30, 35), sau „spectacole pornografice” (DCC nr. 36 din 19.04.2018, &39-43).

35. În final, raportând textul de lege „îndemnul sau determinarea la **prostituție** ori înlesnirea practicării **prostituției**, ori tragerea de foloase de pe urma practicării **prostituției**” din art. 220 alin. (1) din Codul penal la aspectele abordate de Curtea de la Strasbourg în această materie, reținem pericolul real ca Republica Moldova să fie condamnată pentru încălcarea art. 7 CEDO.

36. În baza celor invocate considerăm, că **prevederile contestate contravin articolelor 1 alin. (3), 22 din Constituție, care garantează principiul legalității incriminării și a legalității pedepsei penale în coroborare cu art. 23 alin. (2) din Constituție, care instituie criteriile de calitate pe care trebuie să le îndeplinească o lege.**

IV – CERINȚELE AUTORILOR SESIZĂRII

37. În temeiul articolelor 1 alin. (3), 22, 23 alin. (2) din Constituție, solicităm Curții Constituționale să declare neconstituționale prevederile articolului 220 alin. (1) din Codul penal și ale articolului 89 alin. (1) din Codul contravențional

V – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

38.

VI - LISTA DOCUMENTELOR

39. Rechizitoriul

VII – DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA

40. Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul Chișinău
Data 08.07.2021

Nicoară Vasile

Ursu Nicolae

dosarul nr. 1-1651/2021
/1-20094248-12-1-10062021/

ÎNCHEIERE
privind ridicarea excepției de neconstituționalitate

mun. Chișinău

19 iulie 2021

Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
Instanța de judecată în componența:
Președintelui ședinței, judecătorului
Grefierului
cu participarea:
A cuzatorului de stat, procurorului
Apărătorului, avocatului
Inculpatei

Aureliu Postică
Victoria Țurțurica

Dumitru Ștefiriță
Vasile Nicoară
Ina Arhirii

examinând în ședință judiciară publică cauza penală de învinuire a cet. Arhirii Ina Gheorghe în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 220 alin. (2) lit.a) Cod penal, -

A C O N S T A T A T:

La 09 iunie 2021, în Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, a parvenit spre examinare cauza penală de învinuire a cet. Arhirii Ina Gheorghe în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 220 alin. (2) lit.a) Cod penal.

Prin intermediul PIGD, cauza penală a fost repartizată spre examinare judecătorului Aureliu Postică.

În ședința de judecată din 19 iulie 2021, apărătorul inculpatei, avocatul Vasile Nicoară, a înaintat o cerere prin care a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale în vederea efectuării controlului constituționalității prevederilor art. art. 220 alin. (1) Cod penal, art. 89 alin.(1) Cod Contravențional, prin prisma corespunderii prevederilor articolelor 1 alin. (3), 22, 23 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova.

Potrivit sesizării anexate, autorii acesteia invocă faptul că, *potrivit actului de sesizare a instanței de judecată - a rechizitoriului întocmit de Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale în cauza penală nr. 2020515050, A.I a fost acuzată în baza art. 220 alin. (2) lit. a) din Codul penal reproșându-i-se, că „în perioada de timp cuprinsă de lunile ianuarie-august 2020, urmărind scopul îndemnării, înlesnirii și tragerii de foloase de pe urma practicării prostituției de către alte persoane, a îndemnat mai multe persoane de gen feminin, să acorde servicii sexuale contra plată”. Calificând juridic fapta, organul de urmărire penală a reținut în sarcina inculpatei, că aceasta a comis „proxenetismul exprimat prin îndemnul, înlesnirea și tragerea de foloase de pe urma practicării prostituției, acțiuni săvârșite în privința mai multor persoane. Justificând încadrarea juridică a faptei, procurorul a indicat în rechizitoriu, că serviciile erau prestate „prin intermediul tehnologiilor informaționale și comunicațiilor electronice „dorințele sexuale ale clienților erau satisfăcute în regim on-line, prin intermediul video-chaturilor”, avându-se în vedere prevederile art. 89 din Codul contravențional.*

În motivarea excepției de neconstituționalitate, apărătorii inculpatei, avocații Vasile Nicoară, Nicolae Ursu, au invocat faptul că: în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în speță a prevederilor art. 220 alin. (1) din

Codul penal și a art. 89 alin. (1) din Codul contravențional ține de competența Curții Constituționale.

Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de reprezentantul unei părți în proces. Astfel, sesizarea este formulată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin HCC nr. 2 din 09.02.2016.

O altă condiție pentru formularea excepției de neconstituționalitate o constituie aplicabilitatea prevederilor contestate în cauza în care a fost ridicată excepția (HCC nr. 2 din 09.02.2016, & 82). Conținutul actului de sesizare a instanței de judecată coroborat denotă că această condiție este îndeplinită.

În ceea ce privește ultima condiție, notăm că prevederile art. 220 din Codul penal și ale art. 89 din Codul contravențional au făcut anterior obiect al examinării în instanța de control constituțional, însă din perspectiva altor critici. Curtea Constituțională a pronunțat Deciziile nr. 36 din 19.04.2018 și nr. 49 din 31.05.2018, prin care a declarat inadmisibile Sesizările nr. 173g/2017, nr. 37g/2018 și, respectiv, nr. 62g/2018. În speță, autorii excepției de neconstituționalitate pun în discuție alte aspecte, i. e. determinate de modificarea prevederilor art. 89 alin. (1) din Codul contravențional, operate prin Legea nr. 159 din 12.10.2018, care se aplică în coroborare cu art. 220 alin. (1) din Codul penal, cât și din perspectiva considerentelor statuate în Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 13.11.2018 în cauza *Litschauer vs. Republica Moldova* (&& 34-35).

În speță, excepția de neconstituționalitate nu este axată pe critici privind modul de interpretare și de aplicare a dispozițiilor legale de către instanțele de judecată sau de către alte subiecte chemate să aplice legea. În cadrul acestui control, instanța de contencios constituțional este chemată să se circumscrie aspectelor ce vizează respectarea prevederilor Legii fundamentale; a respectării caracterului obligatoriu a actelor de jurisdicție Constituțională, inclusiv a considerentelor puse la baza DCC nr. 36 din 19.04.2018, analizând conformitatea constituțională a conținutului dispozițiilor de lege criticate, i. e. din perspectiva asigurării legalității și a certitudinii juridice - exigențe ale statului de drept {Raportul privind preeminența dreptului, adoptat de Comisia de la Veneția la cea de-a 86 sesiune plenară, 2011, & 41}, având în vedere că o putere discreționară care nu este delimitată chiar dacă face obiectul controlului judiciar din punct de vedere formal nu trece testul previzibilității {HCC nr. 28 din 23.11.2015, & 61}.

Neconstituționalitatea prevederilor articolului 220 alin. (1) din Codul penal și articolului 89 alin. (1) din Codul contravențional prin prisma prevederilor articolelor 1 alin. (3); 22, care garantează principiul legalității incriminării și al legalității pedepsei penale, în coroborare cu articolul 23 alin. (2) din Constituție, care instituie criteriile de calitate pe care trebuie să le îndeplinească o lege

În materie penală, dispozițiile articolului 22 din Constituție, împreună cu prevederile articolului 7 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, garantează principiul legalității incriminării și al pedepsei penale (*nullum crimen, nulla poena sine lege*).

Conform art. 7 §1 CEDO, nimeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune sau o omisiune care, în momentul în care a fost săvârșită, nu constituie o infracțiune, potrivit dreptului național sau internațional (*nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege*). Textul acestei norme instituie principiul legalității delictelor și pedepselor și cel potrivit căruia o lege penală nu poate fi aplicată extensiv în detrimentul acuzatului, în special prin analogie, ceea ce înseamnă că o infracțiune trebuie să fie definită clar prin lege. Această condiție este îndeplinită atunci când persoana poate să știe, pornind de la prevederile normei pertinente și la nevoie, cu ajutorul interpretării ce-i este dată în jurisprudență, ce acte și omisiuni sunt de natură să-i angajeze responsabilitatea penală (Hotărârea CtEDO din 25.05.1993 în cauza *Kokkinakis c. Greciei*, §52). Noțiunea de "lege" care incriminează faptele ce constituie infracțiuni corespunde sensului care se regăsește în alte dispoziții ale Convenției, el cuprinde atât normele de drept "de origine legislativă" cât și pe cele jurisprudențiale și presupune îndeplinirea unor condiții calitative, cele de accesibilitate și de previzibilitate {Hotărârea CtEDO din 15.11.1996 în cauza *Cantoni c. Franței*}.

26

Până la data de 12.10.2018, când a fost adoptată Legea nr. 159 privind modificarea art. 89 din Codul contravențional, întrebarea dacă show-urile erotice prin video-chat constituie acte sexuale și, prin urmare, prostituție a fost în plină dezbatere. În asemenea circumstanțe, CtEDO a conchis că „legislația relevantă nu prevede suficiente repere și nu era formulată cu un anumit grad de precizie, impus de Convenție, pentru a satisface cerința de legalitate în acest sens, CtEDO a statuat, că „reclamantul nu putea în mod rezonabil să prevadă consecințele acțiunilor sale, chiar și cu o consiliere juridică adecvată” {cauza Litschauer vs. Republica Moldova, Hotărârea din 13.11.2018, & 34-35}. Această concluzie ar fi fost valabilă și în cazul în care reclamantul s-ar fi plâns pe încălcarea art. 7 CEDO.

Cu privire la interpretarea noțiunii de prostituție, în aceeași speță, CtEDO a reținut, că Curtea Constituțională a RM și-a exprimat opinia, potrivit căreia, în lipsa unui contact fizic, show-urile erotice prin video-chat nu pot fi considerate ca acte de prostituție. (& 34 din Hotărârea CtEDO).

Într-adevăr, examinând Sesizările nr. 173g/2017 și 37g/2018, Curtea Constituțională a reținut mai multe considerente axate pe câteva aspecte: interpretarea doctrinară a prevederilor criticate, analiza legislației naționale și pe reglementările internaționale.

Curtea a notat, că există un consens științific „că prostituția nu poate presupune prestarea de servicii sexuale on-line. Aceasta, pentru că prestarea de servicii sexuale on-line nu implică practicarea de acte sexuale cu persoanele care beneficiază de serviciile prostituției. Prestarea unor asemenea servicii nu implică contactul direct al corpului persoanei cu corpul celui care beneficiază cu serviciile acesteia. Altfel spus, din moment ce lipsește un contact fizic, asemenea acțiuni, i. e. prestarea serviciilor sexuale on-line nu intră sub incidența noțiunii de „prostituție”, ci a celei de „pornografie”... produsul pornografie difuzat on-line poate reprezenta obiectul material al infracțiunii prevăzute la art. 208¹ „Pornografia infantilă” din Codul penal, fie al faptei prevăzute la art. 90 „Producerea, comercializarea, difuzarea sau păstrarea produselor pornografice” din Codul contravențional” {DCC nr. 36 din 19.04.2018, & 37}.

În sensul Convenției Consiliului Europei privind criminalitatea informatică; Protocolului facultativ la Convenția cu privire la drepturile copilului referitor la vânzarea de copii, prostituția și pornografia infantilă; Manualului de interpretare a acestui protocol, a Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene din 13 decembrie 2011, Curtea Constituțională a reținut: „în contextul incriminării actelor legate de spectacolul pornografic, prezenta directivă se referă la actele care constau într-o expunere organizată în direct adresată unui public ... „spectacolul pornografic” înseamnă expunerea în direct adresată unui public, inclusiv prin tehnologia informațiilor și comunicațiilor: (i) a unui copil implicat într-un comportament sexual explicit, real sau simulat; ori (ii) a organelor genitale ale unui copil în principal în scop sexual...” (DCC nr. 36 din 19 aprilie 2018, & 42).

În concluzie, Curtea Constituțională a reiterat, că produsul pornografic este susceptibil de difuzare on-line. Această regulă funcționează nu doar în cazul pornografiei infantile, ci și în cazul pornografiei adulte. Totodată, în niciunul din aceste acte, pornografia on-line (Le. serviciile sexuale on-line) nu este privită ca formă a prostituției, cele două noțiuni având câmp de aplicare diferit (DCC nr. 36 din 19 aprilie 2018, & 43).

Prin adoptarea Legii nr. 159 din 12.10.2018 (M.O. 416-422/09.11.2018, art. 649) articolul 89 din Codul contravențional a fost modificat, în prezent având următorul conținut: „(1) Practicarea prostituției, adică satisfacerea dorinței sexuale a unei persoane prin orice metode și/sau mijloace, contra plată, inclusiv prin intermediul tehnologiilor informaționale sau comunicațiilor electronice”.

Având impact asupra sferei de aplicare a prevederilor art. 220 alin. (1) CP, această modificare nu respectă principiul ultima ratio (privit ca o extindere a principiului proporționalității), legiuitorul național ignorând, că incriminarea unei fapte trebuie să fie strict necesară obiectivului urmărit, iar intruziunea ce vizează drepturile fundamentale restrânse prin aplicarea normei incriminatoare să fie justificată prin raportare la protecția juridică asigurată prin reglementarea acelei infracțiuni. Ignorând înțelesul principiului „good governance”, legiuitorul a neglijat obligația pusă în sarcina sa, ca la emiterea unui act normativ penal să studieze efectele pe care emiterea acestuia le poate avea asupra coerenței

sistemului legislativ național precum și asupra ordinii de drept europene (în contextul obligației armonizării legislației cu cadrul normativ al UE) și, în baza rezultatelor, să motiveze în mod explicit, din această perspectivă, compatibilitatea sa cu sistemul național.

În contextul reglementărilor indicate la pct. 19 supra, scoatem în evidență, că există un consens european din care rezultă că etalarea organelor genitale și/sau excitarea propriilor organe genitale în contextul activității de video-chat reprezintă pornografie, fapt care nu poate fi ignorat.

Acest concept își găsește suport normativ în legislația RM, în contextul art. 1 din Legea nr. 30 din 07.03.2013 cu privire la protecția copiilor împotriva impactului negativ. Astfel, aplicând regula logică a terțului exclus, deducem că, în sensul legislației naționale, etalarea organelor genitale sau excitarea acestora, contra cost, în fața unei camere web cade sub incidența noțiunii de „pornografie”, ci nu a celei de „prostituție”, aceste două noțiuni, având câmp de aplicare diferit, aspecte ce rezultă și din jurisprudența Curții constituționale.

Așadar, art. 89 alin. (1) din Codul contravențional coroborat art. 220 alin. (1) din Codul penal, în contextul inițierii, organizării și finanțării activității de videochat erotic contravine art. 22 din Constituție, care garantează principiul legalității incriminării și pedepsei (sub aspectul aplicării extensiv defavorabile a legii penale; interzicerii aplicării prin analogie a legii penale).

În altă ordine de idei, scoate în evidență, că sintagmele textului art. 89 alin. (1) din Codul contravențional: „satisfacerea dorinței sexuale” și „inclusiv prin intermediul tehnologiilor informaționale sau comunicațiilor electronice”, în contextul noțiunii de „prostituție”, nu respectă standardele de calitate.

În partea ce ține de prima sintagmă, aceasta nu respectă garanțiile oferite de art. 1 alin. (3); 22 coroborat art. 23 alin. (2) din Constituție. Această sintagmă contravine principiului legalității și a certitudinii juridice - exigențe ale statului de drept. Sintagma „satisfacerea dorinței sexuale” are un conținut vag și imprecis, generând riscul real de instaurare a arbitrariului judiciar, datorită „puterii discreționare care nu este delimitată” (HCC nr. 28 din 23.11.2015, & 61; nr. 22 din 10.10.2018, & 38). Ipoteza bazată pe această sintagmă este afectată de aceleași vicii ca și în cazul redacției anterioare a art. 89 din Codul contravențional - normă de drept criticată de CtEDO, inclusiv datorită faptului, că reglementările relevante „nu prevăd suficiente repere și nu sunt formulate cu un anumit grad de precizie, impus de Convenție, pentru a satisface cerința de legalitate” {cauza Litschauer vs. Republica Moldova, Hotărârea din 13.11.2018, & 35}. Astfel, partea interesată „nu poate în mod rezonabil să prevadă, chiar și cu consiliere legală adecvată consecințele conduitei sale” {a se vedea cauza enunțată supra, & 35 din hotărâre}. În acest sens, datorită viciilor de calitate a sintagmei criticate, diferite acțiuni care nu presupune „un contact fizic” {DCC nr. 36 din 19.04.2018, & 37} dintre prestatorul de service și beneficiar, ce au menirea să asigure „mijloace de existență sau principalele mijloace de existență” pentru prestator {DCC nr. 36 din 19.04.2018, & 36}, cum ar fi: acțiunile erotice, chiar și unele de promovare a lingeriei intime; show-rile erotice prin video-chat {cauza Litschauer vs. Republica Moldova, Hotărârea din 13.11.2018, & 35} sau spectacolele pornografice, inclusiv prin tehnologia informațiilor și comunicațiilor {DCC nr. 36 din 13.11.2018, && 39-43} sunt atribuite (în procesul calificării juridice a faptei) de subiectele chemate să aplice legea la „prostituție”. Așadar, viciile de calitate a legii criticate generează premise pentru încălcarea art. 7 CEDO, în condițiile indicate la & 44 din DCC nr. 36 din 19.04.2018.

În ceea ce privește a doua sintagmă notează, că aceasta este afectată de aceleași vicii, situație ce se datorează ignorării de către legiuitor a jurisprudenței Curții Constituționale {DCC nr. 36 din 19.04.2018, & 36-37, 43} și a reglementărilor internaționale {DCC nr. 36 din 19.04.2018, & 39-42}. Astfel, reiterăm că datorită acestei sintagme, norma ce definește noțiunea de prostituție, nu doar că nu a înlăturat viciile de calitate constatate de CtEDO dar, în mod evident, a făcut ca aceleași vicii să fie mai pronunțate. Aceasta, inclusiv datorită faptului, că norma criticată contravine reglementărilor internaționale indicate în DCC nr. 36 din 19.04.2018, cât și normelor naționale care le transpun, situație care denotă caracterul neclar și împrevizibil al prevederilor contestate.

27

În altă ordine de idei, notează că prevederile legal criticate contravin normelor validității raționale, care sunt exprimate de principiile logice (soluția din HCC nr. 26 din 10.11.2020, a fost justificată de înalta Curte prin aplicarea principiului terțului exclus).

În sensul celor invocate supra (a se vedea inclusiv pct. 15-16, 18-20, 22-23) se atestă că art. 89 alin. (1) din Codul contravențional (în redacția Legii nr. 159 din 12.10.2018) separat și combinat cu art. 220 alin. (1) din Codul penal nu corespunde principiului identității, care a fost formulat astfel: „Fiecare lucru este ceea ce este ... A este A, B este B ... Non-A este non-A ... Dacă A este non-B, urmează că este non-B”. Principala cerință a principiului identității constă în aceea că, în cadrul demersului rațional, obiectul gândirii să rămână același, termenii pe care îi folosim, propozițiile pe care le enunțăm să-și păstreze același înțeles, aceeași valoare de adevăr. Nerespectarea principiului identității generează confuzii, nesiguranță. În acest sens, datorită modificărilor operate prin Legea nr. 159 din 12.10.2018, și a încercării de redefinire a noțiunii de prostituție, pornografia și-a pierdut din identitate. Dacă anterior, pornografia era privită în contextul art. 90 din Codul contravențional (inclusiv a reglementărilor internaționale, a se vedea pct. 19, 23 supra), adică pornografia era pornografie iar prostituția era prostituție; pornografia nu era prostituție (și se trata ca atare), după modificările operate pornografia poate fi atât pornografie cât și prostituție, situații ce influențează încadrarea juridică a faptei în baza art. 220 din Codul penal. Aceasta, inclusiv sintagmelor criticate la pct. 27-28 supra.

Argumentele de neconstituționalitate a prevederilor legale criticate urmează a fi privite prin prisma principiului terțului exclus, care afirmă necesitatea „trebuie să fie sau A, sau non-A”, cu toate consecințele ce se impun. Ori, legiuitorul a ignorat acest principiu la adoptarea Legii 159 din 12.10.2018 privind modificarea art. 89 alin. (1) din Codul contravențional.

Argumentele invocate anterior (în raport cu criticile ce vizează art. 89 CC) sunt valabile și în cazul art. 220 alin. (1) din Codul penal. Ori, latura obiectivă a proxenetismului se realizează prin forma unei pluralități de acțiuni alternative, legate de „prostituție”, noțiune care s-a încercat a fi definită prin art. 89 din Codul contravențional. O abordare similară a avut Curtea de la Strasbourg în cauza Litshauer vs. Republica Moldova (Hotărârea din 13.11.2018, && 30, 35).

Având în vedere cele concretizate mai sus, în special criticile Curții de la Strasbourg consideră, că viciile fundamentale de calitate a normelor criticate nu pot fi înlăturate prin intermediul instituției recursului în interesul legii sau după cum a fost indicat la & 34 din DCC nr. 43 din 31.05.2018, prin „interpretare judiciară”. O altă abordare ar face ca drepturile garantate de CEDO să fie tratate ca fiind teoretice și iluzorii dar nu concrete și efective după cum au fost proclamate. În acest sens, este relevant, că art. 7 CEDO are menirea să asigure o protecție efectivă și împotriva urmăririi penale a persoanei (HCC nr. 22 din 01.10.2018, & 28).

Ignorarea condițiilor elementare de „legalitate”, „precizie” și „claritate”, reprezintă vicii fundamentale de natură să permită atragerea răspunderii penale a persoanei pentru fapte care nu se ridică la nivel de infracțiune, cum ar fi și cazul în speță, adică pentru presupusa faptă de proxenetism, care constă în „îndemnul sau determinarea la prostituție ori înlesnirea practicării prostituției ce se manifestă prin „satisfacerea dorinței sexuale” în cadrul show-urilor erotice (cauza Litshauer vs. Republica Moldova, Hotărârea din 13.11.2018, a se vedea inclusiv && 30, 35), sau spectacole pornografice” (DCC nr. 36 din 19.04.2018, & 39-43).

În final, raportând textul de lege „îndemnul sau determinarea la prostituție ori înlesnirea practicării prostituției, ori tragerea de foloase de pe urma practicării prostituției din art. 220 alin. (1) din Codul penal la aspectele abordate de Curtea de la Strasbourg în această materie, reținem pericolul real ca Republica Moldova să fie condamnată pentru încălcarea art. 7 CEDO.

În baza celor invocate considerăm, că prevederile contestate contravin articolelor 1 alin. (3), 22 din Constituție, care garantează principiul legalității incriminării și a legalității pedepsei penale în coroborare cu art. 23 alin. (2) din Constituție, care instituie criteriile de calitate pe care trebuie să le îndeplinească o lege. În temeiul articolelor 1 alin. (3), 22, 23 alin. (2) din Constituție, solicităm Curții Constituționale să declare neconstituționale prevederile articolului 220 alin. (1) din Codul penal și ale articolului 89 alin. (1) din Codul contravențional.

În ședința de judecată, apărătorul inculpatei, avocatul Vasile Nicoară, a susținut cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, solicitând sesizarea Curții Constituționale în vederea efectuării controlului constituționalității prevederilor art. 220 alin. (1) Cod penal, art. 89 alin.(1) Cod Contravențional.

În ședința de judecată, inculpata Arhirii Ina, a susținut cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de apărătorul său.

În ședința de judecată, acuzatorul de stat, procurorul Dumitru Ștefiriță, a menționat că noțiunea de prostituție este foarte clară conform modificărilor legislative operate recent și anume citează: prostituția constă în satisfacerea dorințelor sexuale prin orice metode contra plată inclusiv și prin tehnologiile informaționale, prin urmare prostituția este satisfacerea dorinței sexuale contra plată. Nu vede careva temeiuri pentru a declara neconstituțională norma cu atât mai mult a sesiza Curtea Constituțională, însă pentru a avea o claritate urmează a fi admis acest demers pentru a fi ridicată excepția de neconstituționalitate și să fie o certitudine.

Analizând argumentele invocate, studiind cererea înaintată, sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, audiind opiniile participanților la proces, instanța constată că solicitarea în cauză este întemeiată urmând a fi admisă, din raționamentele expuse mai jos:

Dispozițiile art. 22 din Constituție, raportate la prevederile articolului 7 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, garantează principiul legalității incriminării și al pedepsei penale *nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege.*

Astfel, potrivit art.7 §1 CEDO, nimeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune sau o omisiune care, în momentul în care a fost săvârșită, nu constituie o infracțiune, potrivit dreptului național sau internațional.

Potrivit aprecierii Curții Constituționale din Decizia nr. 36 din 19.04.2018 de inadmisibilitate a sesizărilor nr.173g/2017 și nr.37g/2018 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 220 din Codul penal și a articolului 89 din Codul contravențional (proxenetismul și practicarea prostituției), pct.28), *legea trebuie să definească în mod clar infracțiunile și pedepsele aplicabile. Această cerință este îndeplinită atunci când un justițiabil are posibilitatea de a cunoaște, din însuși textul normei juridice pertinente, iar la nevoie cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe sau cu ajutorul unor profesioniști ai dreptului, care sunt acțiunile și omisiunile ce pot angaja răspunderea sa penală și care este pedeapsa la care este pasibil, în cazul unor încălcări ale normei.*

Prin Legea nr. 159 din 12.10.2018 (în vigoare din 09.12.2018), au fost operate modificări ale art. 89 Cod contravențional, în următoarea redacție:

“Articolul 89. Practicarea prostituției

(1) Practicarea prostituției, adică satisfacerea dorinței sexuale a unei persoane prin orice metodă și/sau mijloace, contra plată, inclusiv prin intermediul tehnologiilor informaționale sau comunicațiilor electronice,

se sancționează cu amendă de la 36 la 48 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

(2) Beneficierea de serviciile indicate la alin.(1) în schimbul oferirii sau promisiunii de a oferi recompensă persoanei care prestează asemenea servicii

se sancționează cu amendă de la 24 la 36 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 40 de ore.

(3) Persoana care a comis contrar voinței sale acțiunile prevăzute la alin.(1) este absolvită de răspundere contravențională.”

În așa mod, legiuitorul a definit la nivel legislativ și a calificat prostituția, drept *satisfacerea dorinței sexuale a unei persoane prin orice metodă și/sau mijloace, contra plată, inclusiv prin intermediul tehnologiilor informaționale sau comunicațiilor electronice.*

Până la aceste modificări legislative, normele materiale penale și cele contravenționale la capitolul definirii prostituției, în special prin utilizarea tehnologiilor informaționale (video chat-uri, prestării serviciilor sexuale online) erau interpretate neuniform de către instanțele judiciare, inclusiv existând o practică neunitară și la nivel doctrinar, la acest capitol, ce a determinat ridicarea la Curtea Constituțională a excepțiilor de neconstituționalitate, în două

rînduri, prin sesizările nr.173g/2017 și nr.37g/2018 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 220 din Codul penal și a articolului 89 din Codul contravențional, precum și prin sesizarea nr.62g/2018 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 220 din Codul penal.

Astfel, prin Decizia Curții Constituționale nr. 36 din 19.04.2018 au fost declarate inadmisibile sesizările nr.173g/2017 și nr.37g/2018 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 220 din Codul penal și a articolului 89 din Codul contravențional (proxenetismul și practicarea prostituției).

Totodată, prin Decizia Curții Constituționale nr. 49 din 31.05.2018 a fost declarată inadmisibilă sesizarea nr.62g/2018 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale articolului 220 din Codul penal (proxenetismul).

Autorii sesizării invocă că, în practica jurisprudențială a sa (a se vedea cauza *Litschauer vs Republica Moldova*, Hotărîrea din 13.11.2018), *CtEDO a reținut, că Curtea Constituțională a RM și-a exprimat opinia, potrivit căreia, în lipsa unui contact fizic, show-urile erotice prin video-chat nu pot fi considerate ca acte de prostituție. (& 34 din Hotărîrea CtEDO).*

De asemenea se face referire la faptul că, examinând Sesizările nr. 173g/2017 și 37g/2018, Curtea Constituțională a reținut mai multe considerente axate pe câteva aspecte: interpretarea doctrinară a prevederilor criticate, analiza legislației naționale și pe reglementările internaționale.

Curtea Constituțională a notat, că există un consens științific, potrivit căruia „prostituția nu poate presupune prestarea de servicii sexuale on-line. Aceasta, pentru că prestarea de servicii sexuale on-line nu implică practicarea de acte sexuale cu persoanele care beneficiază de serviciile prostituției. Prestarea unor asemenea servicii nu implică contactul direct al corpului persoanei cu corpul celui care beneficiază cu serviciile acesteia.

Partea apărării susține că în urma adoptării Legii nr. 159 din 12.10.2018 (în vigoare din 09.12.2018), având impact asupra sferei de aplicare a prevederilor art. 220 alin. (1) CP, această modificare nu respectă principiul *ultima ratio* (privit ca o extindere a principiului proporționalității), legiuitorul național ignorând, că incriminarea unei fapte trebuie să fie strict necesară obiectivului urmărit, iar intruziunea ce vizează drepturile fundamentale restrânse prin aplicarea normei incriminatoare să fie justificată prin raportare la protecția juridică asigurată prin reglementarea acelei infracțiuni.

În contextul reglementărilor indicate, partea apărării a scos în evidență, că există un consens european din care rezultă că etalarea organelor genitale și/sau excitarea propriilor organe genitale în contextul activității de video-chat reprezintă pornografie, fapt care nu poate fi ignorat.

Potrivit prevederilor art. 7 alin. (1) din Codul de procedură penală, procesul penal se desfășoară în strictă conformitate cu principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova și ale prezentului cod.

Totodată, conform alin.(3) al aceluiași articol, în cazul existenței incertitudinii cu privire la constituționalitatea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului, care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora.

În corespundere cu prevederile art. 7 alin.(3¹) Cod de procedură penală, la ridicarea excepției de neconstituționalitate și la sesizarea Curții Constituționale, instanța de judecată nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității normelor contestate cu prevederile Constituției, limitându-se la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;
- b) excepția este ridicată de către una dintre părți sau de reprezentantul acesteia ori de către instanța de judecată din oficiu;

- c) prevederile contestate urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei;
- d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Potrivit alin.(3²), ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune prin încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate, dezbaterile judiciare se suspendă.

În conformitate cu prevederile Hotărârii Curții Constituționale nr. 15 din 6 mai 1997 cu privire la interpretarea art.135 alin.1, lit. g) din Constituția Republicii Moldova, excepția de neconstituționalitate exprimă o legătură organică, logica între problema de constituționalitate și fondul litigiului principal. Ea poate fi invocată ca incident din inițiativa părților sau din oficiu de către instanța de judecată. Elementele principale ale excepției de neconstituționalitate sînt: necesitatea efectuării unui control de neconstituționalitate; existența raportului triunghiular între partea aflată în proces, ale cărei drepturi sau interese au fost eventual lezate printr-o normă neconstituțională, instanța de judecată, în fața căreia se invocă neconstituționalitatea și Curtea Constituțională chemată să soluționeze excepția de neconstituționalitate; obiectul excepției de neconstituționalitate.

Se constată faptul că, în cadrul ședinței de judecată, a fost solicitată sesizarea Curții Constituționale cu privire la o problemă de constituționalitate a unei norme penale materiale, astfel încît, la caz, fiind aplicabile prevederile pct. 4 a Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova și anume: *Judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:* (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Astfel, verificarea constituționalității normei contestate constituie competență exclusivă a Curții Constituționale.

Totodată este de remarcat că în conformitate cu art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

În această ordine de idei, instanța reține faptul că, normele vizate, și anume art. 220 alin. (1) Cod penal, art. 89 alin.(1) Cod contravențional, pot constitui obiect al controlului constituționalității prin prisma art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția RM și pct. 82 al Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

Instanța de judecată atestă cu certitudine că, la moment nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate – art. 220 alin. (1) Cod penal, art. 89 alin.(1) Cod contravențional (prin prisma modificărilor operate prin Legea nr. 159 din 12.10.2018 (în vigoare din 09.12.2018).

La fel, instanța de judecată constată că, în conformitate cu pct. 82 al Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016 sesizarea înaintată întrunește condiția că, normele solicitate pot fi supuse controlului constituționalității, or aceste chestiuni pot avea legătură directă sau indirectă cu soluționarea cauzei penale.

Corelația legată de soluționarea cauzei penale și relevanța verificării constituționalității normelor criticate vine în contextul poziției apărătorului inculpatei, avocatului Vasile Nicoară, care, în procesul ședinței preliminare a invocat lipsa fundamentării juridice pentru tragerea la răspundere penală a inculpatei Arhirii Ina, avînd în vedere că acțiunile care îi sunt imputate clienței sale nu s-ar regăsi în latura obiectivă a faptei de

proxenetism, raportate la faptele de prostituție, reglementate de art. 89 Cod contravențional care, în cazul dat, constituie o normă de blanchetă.

În conformitate cu prevederile art. 7 alin. (6) Cod de procedură penală, hotărârile Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau privind neconstituționalitatea unor prevederi legale sânt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal.

Potrivit pct. 84 al Hotărârii sus-menționate a Curții - În cauza *Ivanciuc v. Romania* (decizia nr.18624/03) fiind invocat refuzul instanței de judecată de a sesiza Curtea Constituțională cu o excepție de neconstituționalitate, Curtea Europeană a menționat: „Este conform funcționării unui asemenea mecanism faptul că judecătorul verifică dacă poate sau trebuie să depună o cerere preliminară, asigurându-se că aceasta trebuie să fie rezolvată pentru a permite să se soluționeze litigiul pe care este chemat să-l cunoască. Acestea fiind zise, nu este exclus ca, în unele circumstanțe, refuzul exprimat de o instanță națională, chemată să se pronunțe în ultimă instanță, ar putea aduce atingere principiului echității procedurii, așa cum este enunțat la articolul 6 § 1 al Convenției, în special atunci când un asemenea refuz este atins de arbitrar (Coëme și alții v. Belgia, nr. 32492/96, 32547/96, 32548/96, 33209/96 și 33210/96, § 114, CEDO 2000-VII și Wynen v. Belgia, nr. 32576/96, § 41, CEDO 2002-VIII)”.

Curtea a reținut că, prin ignorarea excepției de neconstituționalitate și rezolvarea litigiului fără soluționarea prealabilă a excepției de către instanța de contencios constituțional, judecătorul ordinar ar dobândi prerogative improprie instanței judecătorești. Având în vedere cele menționate, orice instanță judiciară chemată să soluționeze un litigiu, în ipoteza unei îndoieli cu privire la constituționalitatea unei dispoziții, are atât puterea, cât și obligația să se adreseze Curții Constituționale.

Urmare a celor indicate, instanța găsește drept întemeiată cererea apărătorilor inculpatei, avocaților Vasile Nicoară, Nicolae Ursu, cu privire la sesizarea Curții Constituționale în vederea verificării constituționalității prevederilor art. 220 alin. (1) Cod penal, art. 89 alin.(1) Cod contravențional, la capitolul corespunderii articolelor 1 alin. (3), 22, 23 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova.

În temeiul celor expuse și conducându-se de prevederile art. 135 din Constituția Republicii Moldova, art. 7, 342 Cod de procedură penală, Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, instanța de judecată –

DISPUNE :

Se admite cererea apărătorilor inculpatei Arhirii Ina, avocaților Vasile Nicoară, Nicolae Ursu, prin care se solicită sesizarea Curții Constituționale cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, în vederea exercitării controlului constituționalității prevederilor **art. 220 alin. (1) Cod penal, art. 89 alin.(1) Cod contravențional**, prin prisma prevederilor articolelor 1 alin. (3), 22, 23 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova.

Se ridică excepția de neconstituționalitate înaintată de apărătorii inculpatei Arhirii Ina, avocații Vasile Nicoară, Nicolae Ursu, în vederea exercitării controlului constituționalității prevederilor **art. 220 alin. (1) Cod penal, art. 89 alin.(1) Cod contravențional**, prin prisma prevederilor articolelor 1 alin. (3), 22, 23 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova.

Se remite Curții Constituționale, conform competenței, sesizarea înaintată de către apărătorii inculpatei, avocații Vasile Nicoară, Nicolae Ursu, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în cadrul examinării cauzei penale de învinuire a lui Arhirii Ina Gheorghe în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 220 alin. (2) lit. a) Cod penal.

Încheierea separat nu se supune nici unei căi de atac, dar poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

Președintele ședinței, judecător

Copia corespunde originalului:
Judecător

Aureliu Postică

Aureliu Postică